A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2024. szeptember 10.*

„Előzetes döntéshozatal – Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) – Az Oroszországi Föderáció ukrajnai helyzetet destabilizáló intézkedései miatt hozott korlátozó intézkedések – 2014/512/KKBP határozat – A 2. cikk (2) bekezdésének a) pontja – A Bíróság hatásköre – Az EUSZ 24. cikk (1) bekezdése második albekezdésének utolsó mondata – EUMSZ 275. cikk – EUMSZ 215. cikk – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17. cikke – A tulajdonhoz való jog – A jogbiztonság és a büntetések törvényességének elve – Katonai felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenység – Ilyen tevékenység folytatására vonatkozó tilalom – Az illetékes nemzeti hatóságok értesítésének hiánya – Szabálysértés – Bírság – A tiltott ügylet ellenértékeként kapott összegek automatikus elkobzása”

A C-351/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunalul București (bukaresti törvényszék, Románia) a Bírósághoz 2022. május 31-én érkezett, 2021. november 2-i határozatával terjesztett elő

a **Neves 77 Solutions SRL**

és

az **Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală Antifraudă Fiscală**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes, A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, T. von Danwitz (előadó), Csehi Z. és O. Spineanu-Matei tanácselnökök, J.-C. Bonichot, S. Rodin, I. Jarukaitis, A. Kumin és M. Gavalec bírák,

főtanácsnok: T. Ćapeta,

hivatalvezető: K. Hötzel tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2023. június 27-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: román.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Neves 77 Solutions SRL képviseletében S. Donescu avocată,

– a román kormány képviseletében E. Gane, L. Ghiță és O.-C. Ichim, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében J. Schmoll és E. Samoilova, meghatalmazotti minőségben, valamint M. Meisel szakértő,

– az Európai Unió Tanácsa képviseletében M. Bishop és A. Ștefănuc, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében J.-F. Brakeland, M. Carpus Carcea, L. Gussetti és Y. Marinova, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2023. november 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2014. szeptember 8-i 2014/659/KKBP tanácsi határozattal (HL 2014. L 271., 54. o.) módosított, az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. július 31-i 2014/512/KKBP tanácsi határozat (HL 2014. L 229., 13. o.) (a továbbiakban: 2014/512 határozat) 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának, valamint 5. és 7. cikkének a jogbiztonság és a büntetések törvényessége elvének fényében történő értelmezésére irányul.

2 E kérelmet a Neves 77 Solutions SRL (a továbbiakban: Neves) és az Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală Antifraudă Fiscală (a nemzeti adóhivatal adócsalás elleni küzdelemért felelős főigazgatósága, Románia) (a továbbiakban: ANAF) között fennálló jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgyát azon szabálysértési jegyzőkönyv képezi, amelynek értelmében szabálysértési bírságot szabtak ki e társasággal szemben, továbbá elrendelték, különösen a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának megsértése miatt, egy brókerügylet ellenértékeként kapott összegek elkobzását.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az EU-Szerződés és az EUM-Szerződés

3 Az EU-Szerződés V. címe „Az [Európai] Unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések és a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések” címet viseli. E címen belül „A közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések” című 2. fejezet alatt a 24. cikk (1) bekezdésének második albekezdése így rendelkezik:

„A közös kül- és biztonságpolitika külön szabályok és eljárások hatálya alá tartozik. Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, a közös kül- és biztonságpolitikát az Európai Tanács és a[z Európai Unió] Tanács[a] egyhangúlag határozza meg és hajtja végre. Jogalkotási aktusok elfogadása kizárt. A közös kül- és biztonságpolitikát az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a tagállamok hajtják végre a Szerződésekkel összhangban. Az Európai Parlament és a[z Európai] Bizottság e területre vonatkozó különös szerepét a Szerződések állapítják meg. Az Európai Unió Bírósága e rendelkezésekre vonatkozóan nem rendelkezik hatáskörrel, kivéve e szerződés 40. cikke betartásának ellenőrzésére, valamint az [EUM-S]zerződés 275. cikke második bekezdésében meghatározott, bizonyos határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörét.”

4 Az ugyanezen 2. fejezetben található EUSZ 40. cikk így rendelkezik:

„A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása nem sérti az [EUM-S]zerződés 3–6. cikkében felsorolt uniós hatáskörök gyakorlására vonatkozóan a Szerződésekben az intézmények részére előírt eljárások alkalmazását és az intézmények erre vonatkozó hatásköreinek terjedelmét.

Hasonlóképpen, az e cikkekben felsorolt politikák végrehajtása nem sérti az Unió e fejezetben említett hatásköreinek gyakorlására vonatkozóan a Szerződésekben az intézmények részére előírt eljárások alkalmazását és az intézmények vonatkozó hatásköreinek terjedelmét.”

5 Az EUM-Szerződés ötödik része az Unió külső tevékenységére vonatkozik. Az ezen ötödik rész „Korlátozó intézkedések” című IV. címe alatt található 215. cikk így rendelkezik:

„(1) Ha az [EU-S]zerződés V. címének 2. fejezete szerint elfogadott valamely határozat az egy vagy több harmadik országgal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatok részbeni vagy teljes megszakítását vagy korlátozását írja elő, a Tanács az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság által előterjesztett közös javaslat alapján, minősített többséggel elfogadja a szükséges intézkedéseket. Erről tájékoztatja az Európai Parlamentet.

(2) Amennyiben az [EU-S]zerződés V. címének 2. fejezete alapján elfogadott valamely határozat úgy rendelkezik, a Tanács az (1) bekezdésben említett eljárásnak megfelelően egyes természetes és jogi személyekkel, csoportokkal vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitásokkal szemben korlátozó intézkedéseket állapíthat meg.

[…]”

6 Az EUM-Szerződés hatodik része intézményi és pénzügyi rendelkezéseket tartalmaz. E hatodik rész I. címe az „Intézményi rendelkezések” címet viseli. Ezen I. cím 5. szakasza, amelynek tárgya az Európai Unió Bírósága, magában foglalja az EUMSZ 275. cikket, amelynek szövege a következő:

„Az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezések, valamint az azok alapján elfogadott jogi aktusok tekintetében.

Mindazonáltal az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az [EU-S]zerződés 40. cikke betartásának ellenőrzése, valamint a Tanács által az [EU-S]zerződés V. címének 2. fejezete alapján a természetes vagy jogi személyekre vonatkozóan elfogadott korlátozó intézkedéseket előíró határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára irányuló, [az EUMSZ] 263. cikkének negyedik albekezdése alapján hozzá benyújtott keresetek tekintetében.”

A 2014/512 határozat

7 A 2014/512 határozat 2. cikke ekként rendelkezik:

„(1) Tilos tagállam állampolgára által vagy tagállam területéről vagy tagállam lobogója alatt közlekedő hajón vagy légi járművön fegyverek és azokhoz kapcsolódó bárminemű hadianyag – beleértve a fegyvereket és lőszereket, katonai járműveket és felszereléseket, katonai jellegű felszereléseket és ezek pótalkatrészeit is – Oroszország részére történő közvetlen vagy közvetett értékesítése, szállítása, transzfere vagy kivitele, függetlenül attól, hogy azok a tagállamok területéről származnak-e.

(2) Tilos:

a) Oroszországban bármely természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv számára vagy oroszországi használatra, közvetve vagy közvetlenül, olyan brókertevékenységet folytatni, illetve olyan technikai segítséget vagy egyéb szolgáltatást nyújtani, amely katonai tevékenységekhez vagy fegyverek és bárminemű kapcsolódó hadianyag rendelkezésre bocsátásához, gyártásához, karbantartásához és használatához kapcsolódik, ideértve a fegyvereket és lőszereket, a katonai járműveket és felszereléseket, a katonai jellegű felszereléseket, valamint ezek pótalkatrészeit is.

[…]”

8 E határozat 5. cikke értelmében:

„Az e határozatban foglalt intézkedések hatásának maximalizálása érdekében az Unió arra ösztönzi a harmadik országokat, hogy fogadjanak el az itt előírtakhoz hasonló korlátozó intézkedéseket.”

9 Az említett határozat 7. cikke ekként rendelkezik:

„(1) Nem érvényesíthető semminemű igény az olyan szerződésekkel vagy ügyletekkel kapcsolatban, amelyek teljesítését az e határozat alapján előírt intézkedések közvetlenül vagy közvetve, egészben vagy részben befolyásolják, ideértve a kártalanításra irányuló vagy egyéb hasonló jellegű igényeket, így például a kártérítési követeléseket vagy a garanciaérvényesítés keretében benyújtott követeléseket, és ez utóbbi kategóriában különösen a kötvény, garancia vagy

viszontgarancia – különösen pénzügyi garancia vagy pénzügyi viszontgarancia – kifizetésére, illetve meghosszabbítására irányuló követeléseket, amennyiben azokat az alábbiak kívánják érvényesíteni:

a) az 1. cikk (1) bekezdésének b) vagy c) pontjában vagy az 1. cikk (2) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett, vagy az I., II., III. vagy IV. mellékletben felsorolt szervezetek;

b) bármely orosz személy, szervezet vagy szerv; vagy

c) az e bekezdés a) vagy b) pontjában említett személyek, szervezetek vagy szervek valamelyikén keresztül, illetve nevében eljáró személyek, szervezetek vagy szervek.

(2) Bármely, követelés érvényesítésére vonatkozó eljárás során a követelést érvényesíteni kívánó személyre hárul a bizonyítás terhe arra vonatkozóan, hogy a követelés teljesítését nem tiltja az (1) bekezdés.

(3) Ez a cikk nem érinti az (1) bekezdésben említett személyeknek, szervezeteknek és szerveknek a szerződéses kötelezettségek teljesítése e határozattal összhangban történő elmaradásának jogszerűségével kapcsolatos bírósági felülvizsgálathoz való jogát.”

A 833/2014/EU rendelet

10 Az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. július 31-i 833/2014/EU tanácsi rendelet (HL 2014. L 229., 1. o.; helyesbítések: HL 2014. L 246., 59. o.; HL 2022. L 114., 214. o.; HL 2022. L 210., 20. o.) 1. cikke a következőképpen rendelkezik.

„E rendelet alkalmazásában:

[…]

d) »közvetítői szolgáltatás«:
   i. olyan ügyletek vagy pénzügyi szolgáltatások tárgyalása vagy intézése, amelyek célja áruk és technológiák vagy pénzügyi és technikai szolgáltatások vétele, eladása vagy szállítása többek között egy harmadik országból egy más harmadik országba; vagy
   ii. áruk és technológiák vagy pénzügyi és technikai szolgáltatások eladása vagy vétele, ideértve azt az esetet, amikor ezek egy más harmadik országba történő transzfer céljából harmadik országokban találhatók;

[…]”

11 E rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint:

„Tilos:

a) a közös katonai listán felsorolt termékekhez és technológiákhoz, vagy a felsorolt termékek rendelkezésre bocsátásához, előállításához, karbantartásához és használatához kapcsolódó technikai segítségnyújtás közvetlenül vagy közvetve bármilyen oroszországi természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv részére, vagy oroszországi felhasználásra.”

Az (EU) 2023/1214 rendelet

12 Az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2023. június 23-i (EU) 2023/1214 tanácsi rendelet (HL 2023. L 159., 1. o.) 1. cikke 19. pontjának szövege a 833/2014 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja helyébe lépett, és az az alábbiak szerint kiegészült az „és brókertevékenység” kifejezéssel:

„Tilos:

a) a közös katonai listán felsorolt termékekhez és technológiákhoz, vagy a felsorolt termékek rendelkezésre bocsátásához, előállításához, karbantartásához és használatához kapcsolódó technikai segítségnyújtás és brókertevékenység nyújtása közvetlenül vagy közvetve bármilyen oroszországi természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv részére, vagy oroszországi felhasználásra”.

A 2008/944/KKBP közös álláspont

13 A katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont (HL 2008. L 335., 99. o.) 12. cikke értelmében:

„A tagállamok biztosítják, hogy nemzeti jogszabályaik lehetővé tegyék számukra az EU közös katonai listán szereplő technológia és felszerelés kivitelének ellenőrzését. Az EU közös katonai listája vonatkoztatási pontként szolgál a tagállamok nemzeti katonai technológia és felszerelés listái számára, de nem lép közvetlenül azok helyébe.”

Az Európai Unió közös katonai listája

14 2018. február 26-án a Tanács elfogadta a 2008/944 közös álláspont 12. cikkében említett, az Európai Unió közös katonai listájának (HL 2018. C 98., 1. o.) új változatát. 2019. február 18-án a Tanács elfogadta e lista naprakésszé tett változatát (HL 2019. C 95., 1. o.).

15 Az említett lista mindkét változatának „ML 11” pontja az Európai Unió közös katonai listáján máshol meg nem határozott elektronikai berendezések, „űrhajók” és részegységeik felsorolását tartalmazta.

A román jog

A 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet

16 A 2008. december 4-i Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale (a nemzetközi szankciók végrehajtásáról szóló 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet; *Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2008. december 8-i 825. szám) (a továbbiakban: 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet) 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A jelen sürgősségi rendelet az alábbiak által kiszabott nemzetközi szankciók nemzeti szintű alkalmazásának részletes szabályait határozza meg:

a) az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának határozatai vagy az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 41. cikke alapján elfogadott egyéb jogi aktusok;

b) az Európai Unió rendeletei, határozatai, közös álláspontjai, együttes fellépései és egyéb jogi eszközei.”

17 A 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet 3. cikke értelmében:

„(1) Az 1. cikk (1) bekezdésében említett jogi aktusok a jogi aktusok egyes kategóriájára vonatkozó jogi szabályozást megállapító szabályokkal összhangban a nemzeti jogban kötelezőek Románia valamennyi hatóságára és közintézményére, valamint a román természetes és jogi személyekre, illetve a Románia területén található természetes és jogi személyekre nézve.

(2) A nemzeti jogszabályok rendelkezéseire nem lehet hivatkozni az 1. cikk (1) bekezdésében említett nemzetközi szankciók alkalmazása mellőzésének igazolása céljából.”

18 A 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet 7. cikke előírja:

„(1) Az a személy, aki a jegyzékbe vett személyekre vagy szervezetekre vonatkozó adatoknak és információknak van birtokában, aki olyan eszközöket birtokol vagy ellenőriz, illetve olyan adatoknak és információknak van birtokában, amelyek hozzájuk vagy olyan eszközökhöz vagy ügyletekhez kapcsolódnak, amelyekben a jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek érintettek, köteles ezen sürgősségi rendeletnek megfelelően értesíteni az illetékes hatóságot, amint tudomást szerez az ilyen tájékoztatást igénylő helyzet fennállásáról.

(2) Az (1) bekezdés szerint tájékoztatott hatóság vagy közintézmény, amennyiben úgy találja, hogy e sürgősségi rendelet értelmében nem minősül illetékes hatóságnak, 24 órán belül továbbítja az információt az illetékes hatóságnak. Ha az illetékes hatóság nem azonosítható, az információt a Külügyminisztériumnak mint a 13. cikkben említett intézményközi bizottság koordinátorának kell továbbítani.

(3) A tájékoztatásnak tartalmaznia kell azokat a minimális adatokat, amelyek lehetővé teszik a szerző személyének azonosítását és a vele való kapcsolatfelvételt.”

19 A 2008/202. sz. sürgősségi kormányrendelet 24. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„Azok a természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek, miután nemzetközi szankció tárgyát képező eszközre vonatkozóan jogviszonyt létesítettek, vagy azzal ténylegesen kapcsolatba kerültek, olyan körülményekről szereznek tudomást, amelyek a 7. cikk szerinti tájékoztatási vagy a 18. cikk szerinti bejelentési kötelezettséget vonnak maguk után, kötelesek haladéktalanul és az illetékes hatóságok előzetes értesítése nélkül is is tartózkodni minden, a szóban forgó eszközt érintő ügylettől, és azonnal értesíteni az illetékes hatóságokat.”

20 A 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet 26. cikke (1) bekezdésének c) pontja a következőképpen rendelkezik:

„A következő jogsértések szabálysértésnek minősülnek, és 10 000 és 30 000 [román lej (RON)] közötti bírsággal, valamint a jogsértés elkövetéséhez felhasznált vagy abból származó eszköz elkobzásával büntetendők:

[…]

b) a 24. cikk (1) bekezdése szerinti kötelezettség megsértése, amennyiben a cselekmény nem bűncselekmény”.

A 156/2018. sz. és a 901/2019. sz. miniszteri rendelet

21 A 2018. március 5-től 2019. július 4-ig hatályban lévő, 2018. január 18-i Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 156/2018 pentru aprobarea Listei cuprinzând produsele militare supuse regimului de control al exporturilor, importurilor și altor operațiunit (az exportellenőrzési, importellenőrzési és egyéb ügyletek ellenőrzésére irányuló rendszer hatálya alá tartozó katonai célú termékek listájának jóváhagyásáról szóló 156/2018. sz. külügyminiszteri rendelet) (*Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2018. január 30-i 86. sz.) hatályon kívül helyezte és felváltotta a 2019. június 4-i Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 901/2019 pentru aprobarea Listei cuprinzând produsele militare supuse regimului de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni (az exportellenőrzési, importellenőrzési és egyéb ügyletek ellenőrzésére irányuló rendszer hatálya alá tartozó katonai célú termékek listájának jóváhagyásáról szóló 901/2019. sz. külügyminiszteri rendelet) (*Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2019. június 12-i 477. szám; a továbbiakban: 901/2019 rendelet), amely 2019. július 5. és 2021. október 6. között volt hatályban.

22 Az e rendeletekben szereplő „ML 11”-es kategória az e rendeletek által összeállított listákon máshol meg nem határozott elektronikai berendezések, »űrhajók« és részegységeik” listáját tartalmazta.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

23 A Neves, amelynek fő tevékenysége a légi közlekedés területén használt termékek értékesítésével kapcsolatos brókertevékenység, közvetítőként működött az SFTE Spetstechnoexport (a továbbiakban: SFTE) ukrán társaság és egy indiai társaság közötti ügyletben.

24 2019. január 4-én a Neves mint eladó szerződést kötött az SFTE-vel mint vevővel 32 darab, az Egyesült Arab Emírségekbe szállítandó R-800L2E rádióállomás tulajdonjogának átruházására (a továbbiakban: 2019. január 4-i szerződés). A Neves 2019. január 8-án egy portugál társaságtól megvásárolta e 32 rádióállomást, amelyek közül 20 darabot Oroszországban gyártottak, és az Egyesült Arab Emírségekbe exportálta azokat. A Neves ezt követően az SFTE kérésére az említett 32 rádióállomást ezen indiai társaságnak szállította le, amely azokat 2019. január 31-én vette át.

25 A Departamentul pentru Controlul Exporturilor (ANCEX) din cadrul Ministerului Afacerilor Externe (a külügyminisztérium exportellenőrzési osztálya [ANCEX], Románia) (a továbbiakban: ANCEX) 2019. július 26-i és 29-i közleményével tájékoztatta a Nevest arról, hogy az R-800L2E rádióállomás a katonai termékek 901/2019. sz. rendelet által jóváhagyott listáján szereplő ML 11-es kategóriába tartozik, hogy az említett termékre vonatkozó kereskedelmi ügyletek az Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare (a katonai célú termékekre vonatkozó exportellenőrzési, importellenőrzési és az egyéb ügyletek ellenőrzésére irányuló rendszer szabályozásáról szóló 158/1999. sz. sürgősségi kormányrendelet) értelmében kizárólag a nyilvántartásba vétel megerősítése és az ezen osztály által kiadott engedélyek alapján végezhetők, valamint hogy az e rádióállomásokra vonatkozó brókerügylet a 2014/512 határozat hatálya alá tartozik.

26 A Neves az e közleményekre adott válaszában vitatta az említett rádióállomások katonai jellegét, és arra hivatkozott, hogy azok leszállításának időpontjában a 901/2019 rendelet nem volt alkalmazható. A Neves hozzáfűzte, hogy a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja sem volt alkalmazható, mivel ugyanezen rádióállomásokat nem Oroszországban értékesítették, hanem Indiába szállították.

27 A Neves 2019. augusztus 6-án és 9-én a 2019. január 4-i szerződés alapján előleg címén 577 746,08 euró összeget, a leszállított áruk ellenértékeként pedig 2 407 215,32 euró összeget kapott az SFTE-től.

28 2020. május 12-én az ANAF szabálysértési jegyzőkönyvet vett fel a Nevesszel szemben a 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet 26. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összahangban, és a Nevesszel szemben elsődlegesen 30 000 román lej (RON) (hozzávetőleg 6066 euró) szabálysértési bírságot szabott ki, másodlagosan pedig – a 2019. január 4-i szerződés alapján 2019. augusztus 6-án és 9-én kapott összegeknek megfelelő – mindösszesen 14 113 003 RON (hozzávetőleg 2 984 961,40 euró) összeg elkobzását rendelte el.

29 Az ANAF úgy ítélte meg, hogy a Neves megsértette a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját, valamint a 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet 3. cikkének (1) bekezdését, 7. cikkének (1) bekezdését és 24. cikkének (1) bekezdését. E jegyzőkönyv mellékletében az ANAF pontosította, hogy a Neves, jóllehet 2019. június 27-i közleményében tájékoztatta az ANCEX-et arról, hogy a rádióállomás származási országa az Oroszországi Föderáció, az ANCEX 2019. július 26-i és 29-i közleményei ellenére tovább folytatta e szerződés teljesítését és felvette ezt az összeget.

30 A Neves az említett jegyzőkönyv megsemmisítése iránt keresetet nyújtott be a Judecătoria Sectorului 1 București (bukaresti 1. kerületi helyi bíróság, Románia) elé, amely 2020. november 2-i ítéletével e keresetet elutasította.

31 A Neves ezen ítélet ellen fellebbezést nyújtott be a Tribunalul București (bukaresti törvényszék, Románia), a kérdést előterjesztő bíróság előtt. A Neves elsődlegesen vitatja, hogy elkövette volna az ANAF által vele szemben megállapított szabálysértést, és másodlagosan azt állítja, hogy az e jogsértés miatt vele szemben elrendelt elkobzási intézkedés nem arányos, és sérti az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez csatolt, 1952. március 20-án Párizsban aláírt 1. kiegészítő jegyzőkönyv (a továbbiakban: első kiegészítő jegyzőkönyv) 1. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogát.

32 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy ítélkezési gyakorlatában, különösen a 2017. március 28-i Rosneft ítéletben (C-72/15, EU:C:2017:236) a Bíróság még nem értelmezte a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját, és szükséges lenne különösen annak a tisztázása, hogy e határozat lehetővé tesz-e az alapügyben szereplőhöz hasonló teljes körű elkobzási intézkedést. Az említett bíróság arra is választ keres, hogy e rendelkezés arányos-e különösen az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatára tekintettel.

33 E körülmények között a Tribunalul București (bukaresti törvényszék, Románia) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) A jogbiztonság és a [büntetések törvényessége *(nulla poena sine lege)* elvének tükrében úgy értelmezhető-e a [2014/512 határozat], különösen annak 5. és 7. cikke, hogy az (polgári jogi szankció jogcímén) olyan nemzeti intézkedés alkalmazását teszi lehetővé, amely a nemzeti jog által szabálysértésnek minősített tényállás elkövetésének megállapítása esetére a [2014/512 határozat] 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említetthez hasonló ügyletből eredő összegek teljes körű elkobzására hatalmaz fel?

2) Úgy kell-e értelmezni a [2014/512 határozat] 5. cikkét, hogy az lehetővé teszi a tagállamok számára olyan nemzeti intézkedések alkalmazását, amelyek a [2014/512 határozat] 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának hatálya alá eső ügyletről történő értesítés kötelezettségének megszegéséből eredő minden összeg automatikus elkobzásáról rendelkeznek?

3) Alkalmazható-e a [2014/512 határozat] 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt tilalom abban az esetben, ha a korábban brókerügyletek tárgyát képező katonai felszereléseknek minősülő eszközöket fizikailag soha nem importálták a tagállam területére?”

A Bíróság hatásköréről

34 A román és a holland kormány, valamint a Tanács úgy véli, hogy az EUSZ 24. cikk (1) bekezdése második albekezdésének utolsó mondata, valamint az EUMSZ 275. cikk értelmében a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) alá tartozó, olyan nemzeti szankciós intézkedések alapjául szolgáló általános hatályú rendelkezés értelmezésére, mint amilyen a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja. A Neves, az osztrák kormány és a Bizottság álláspontja szerint viszont a Bíróság hatáskörrel rendelkezik egy ilyen rendelkezés értelmezésére.

35 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUSZ 24. cikk (1) bekezdése második albekezdésének utolsó mondatából, valamint az EUMSZ 275. cikk első bekezdéséből az következik, hogy a Bíróság, főszabály szerint, nem rendelkezik hatáskörrel a KKBP-re vonatkozó rendelkezéseket és az ezek alapján elfogadott aktusokat illetően. E rendelkezések a Bíróságnak az EUSZ 19. cikk értelmében biztosított általános hatáskörre vonatkozó szabálytól való eltérést vezetnek be a célból, hogy

biztosítani lehessen a Szerződések alkalmazása és értelmezése során a jog tiszteletben tartását, következésképpen e rendelkezéseket megszorítóan kell értelmezni (2014. június 24-i Parlament kontra Tanács ítélet, C-658/11, EU:C:2014:2025, 69. és 70. pont; 2016. július 19-i H kontra Tanács és társai ítélet, C-455/14 P, EU:C:2016:569, 39. és 40. pont; 2020. október 6-i Bank Refah Kargaran kontra Tanács ítélet, C-134/19 P, EU:C:2020:793, 26. és 32. pont).

36 Ezenkívül az EUSZ 24. cikk (1) bekezdése második albekezdésének utolsó mondata és az EUMSZ 275. cikk második bekezdése ezen elv alól két kifejezett kivételt állapít meg, jelesül azt, hogy a Bíróság egyrészt hatáskörrel rendelkezik az EUSZ 40. cikk betartásának ellenőrzése, másrészt a Tanács által a KKBP-re vonatkozó rendelkezések alapján a természetes vagy jogi személyekre vonatkozóan elfogadott korlátozó intézkedéseket előíró határozatok jogszerűségének felülvizsgálata tekintetében (lásd ebben az értelemben: 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 60. és 81. pont).

37 A Bíróság kifejtette, hogy ami a KKBP-re vonatkozó rendelkezések alapján elfogadott aktusokat illeti, ezen aktusok egyedi jellege keletkezteti az EUMSZ 275. cikk második bekezdésének megfelelően az uniós bírósághoz fordulás jogát (lásd ebben az értelemben: 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 103. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Ugyanakkor a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja, amelynek alkalmazási köre nem meghatározott természetes vagy jogi személyekre, hanem objektív kritériumokra hivatkozással került meghatározásra, mindenképpen általános hatályú intézkedésnek minősül, amely nem tartozik az EUMSZ 275. cikk második bekezdésében említett korlátozó intézkedések körébe (lásd analógia útján: 2013. november 28-i Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet, C-348/12 P, Rec, EU:C:2013:776, 99. pont; 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 97. és 98. pont).

39 Továbbá az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság hatáskörét semmi nem korlátozza az EUMSZ 215. cikk alapján elfogadott olyan rendelettel kapcsolatban, amely az Unió által a KKBP-vel összefüggésben elfogadott határozatok érvényesülését biztosítja. Az ilyen rendeletek ugyanis az EUM-Szerződés alapján elfogadott olyan uniós jogi aktusoknak minősülnek, amelyek tekintetében az uniós bíróságok az elsődleges uniós jog alapján biztosított hatáskörük egészével rendelkeznek (2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 106. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 Ez a helyzet többek között a 833/2014 rendelet esetében (lásd ebben az értelemben: 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 105. és 107. pont).

41 Mindemellett, mivel a brókertevékenység folytatásának a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt tilalmát, amely a Nevesszel szemben kiszabott nemzeti szankciós intézkedések alapjául szolgál, az alapügy tényállásának időpontjában nem hajtották végre a 833/2014 rendeletben, felmerül a kérdés, hogy a Bíróság rendelkezik-e hatáskörrel e 2. cikk (2) bekezdése a) pontjának értelmezésére.

42 Ebben az összefüggésben meg kell vizsgálni, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik-e az említett 2. cikk (2) bekezdésének a) pontjához hasonló, általános hatályú korlátozó intézkedés értelmezésére abban az esetben, ha ezen, valamely természetes vagy jogi személlyel szemben kiszabott nemzeti szankciós intézkedések alapjául szolgáló intézkedést az EUMSZ 215. cikk alapján rendeletben kellett volna végrehajtani az említett intézkedés uniós szintű egységes alkalmazásának biztosítása érdekében.

43 Először is, ami a Bíróság arra vonatkozó hatáskörét illeti, hogy ellenőrizze az EUSZ 40. cikk betartását, meg kell állapítani, hogy a Szerződések nem rendelkeznek az ilyen bírósági felülvizsgálat lefolytatásának semmilyen különleges formájáról. E feltételek mellett e felülvizsgálat azon általános hatáskör részét képezi, amellyel az EUSZ 19. cikk annak érdekében ruházza fel a Bíróságot, hogy biztosítsa a jog tiszteletben tartását a Szerződések értelmezése és alkalmazása során (2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 62. pont). Ezen általános hatáskört biztosítva az EUSZ 19. cikk (3) bekezdésének b) pontja egyébiránt kimondja, hogy a Bíróság a nemzeti bíróságok kérelmére előzetes döntést hoz az uniós jog értelmezésére vagy az uniós intézmények által elfogadott aktusok érvényességére vonatkozó kérdésekről.

44 Az említett felülvizsgálat keretében az EUSZ 40. cikk első bekezdésének megfelelően a Bíróság feladata annak biztosítása, hogy a KKBP Tanács általi végrehajtása nem sérti az EUM-Szerződésben felsorolt uniós hatáskörök gyakorlására vonatkozóan a Szerződésekben az intézmények részére előírt eljárások alkalmazását és az intézmények erre vonatkozó hatásköreinek terjedelmét.

45 Ez közelebbről annak biztosítását jelenti, hogy az EUMSZ 215. cikk végrehajtását illetően, amely cikk áthidalást hoz létre az EU-Szerződés KKBP-vel kapcsolatos célkitűzései és az EUM-Szerződés körébe tartozó gazdasági intézkedéseket tartalmazó uniós fellépések között (lásd ebben az értelemben: 2012. július 19-i Parlament kontra Tanács ítélet, C-130/10, EU:C:2012:472, 59. pont; 2020. október 6-i Bank Refah Kargaran kontra Tanács ítélet, C-134/19 P, EU:C:2020:793, 38. pont), a Tanács ne kerülhesse meg a Bíróság hatáskörét egy e cikk alapján elfogadott rendeletet esetén.

46 E tekintetben az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdésének egyértelmű megfogalmazásából, különösen az „elfogadja” ige alkalmazásából, amely különbözik az e cikk (2) bekezdésében használt „állapíthat meg” kifejezéstől, az következik, hogy a Tanácsnak kell elfogadnia az ezen (1) bekezdésben említett szükséges intézkedéseket az olyan KKBP határozat érvényesülésének biztosítása céljából, amely egy harmadik országgal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatok megszakítását vagy korlátozását írja elő. Ezen intézmény tehát az e bekezdés hatálya alá tartozó helyzetben mérlegelést nem engedő hatáskörben jár el.

47 Másodszor, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az is kitűnik, hogy ami a harmadik személyekre joghatással járó uniós jogi aktusokat illeti, a Szerződések által a Bíróságra ruházott bírósági felülvizsgálatot nem korlátozza ezen aktusok minősítése, jellege vagy formája. Így az EUMSZ 263. cikk szerinti megsemmisítés iránti kereset előterjesztésének lehetősége rendelkezésre áll az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok által hozott valamennyi, kötelező joghatás kiváltására irányuló rendelkezés ellen, azok természetétől és formájától függetlenül (lásd ebben az értelemben: 1971. március 31-i Bizottság kontra Tanács ítélet, 22/70, EU:C:1971:32, 40., 42. és 55. pont; 2022. július 14-i Parlament kontra Tanács [Az Európai Munkaügyi Hatóság székhelye] ítélet, C-743/19, EU:C:2022:569, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

48 A fenti megfontolásokból következik, hogy a Szerződések által a harmadik személyek bírói jogvédelmének biztosítása érdekében a Bíróságra ruházott hatáskört nem korlátozhatja az a körülmény, hogy a Tanács nem tett meg minden szükséges intézkedést az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdése alapján, noha – amint azt a jelen ítélet 46. pontja kiemelte – az erre vonatkozó hatásköre nem enged mérlegelést.

49 Következésképpen valamely, az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott rendelettel kapcsolatos előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bírósághoz való benyújtásának a Szerződések által előírt lehetőségét valamennyi olyan rendelkezés tekintetében biztosítani kell, amelyet a Tanácsnak ilyen rendeletbe kellett volna foglalnia, és amely egy harmadik személyekkel szemben hozott nemzeti szankciós intézkedés alapjául szolgál (lásd analógia útján: 1971. március 31-i Bizottság kontra Tanács ítélet, 22/70, EU:C:1971:32, 38–40. pont).

50 Ezen értelmezést megerősíti az EUMSZ 267. cikk alapvető célja, amely abban áll, hogy biztosítsa az uniós jog nemzeti bíróságok általi egységes alkalmazását. Az olyan, általános hatályú intézkedésekkel kapcsolatban ugyanis, amelyeket a Tanácsnak rendeletben kellett volna végrehajtania az EUMSZ 215. cikk alapján, az ilyen általános hatályú intézkedés értelmezését illetően a tagállamok bíróságai között fennálló különbségek magát az uniós jogrendszer egységességét kérdőjeleznék meg, és a jogbiztonság alapvető követelményét veszélyeztetnék (lásd analógia útján: 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 80. pont).

51 A jelen ítélet 49. pontjában említett értelmezés lehetővé teszi továbbá a bírói jogvédelem uniós jog által előírt rendszere szükséges koherenciájának biztosítását. Ugyanis, amint az az EU-Szerződés közös rendelkezéseiben szereplő EUSZ 2. cikkből és az Unió külső tevékenységére vonatkozó EUSZ 21. cikkből – amelyre a KKBP-re vonatkozó EUSZ 23. cikk visszautal – következik, az Unió többek között a jogállamiság értékén alapul. Az uniós jogi rendelkezések tiszteletben tartásának biztosítására irányuló bírói felülvizsgálat fennállása már önmagában a jogállamiság létének velejárója (lásd ebben az értelemben: 2020. október 6-i Bank Refah Kargaran kontra Tanács ítélet, C-134/19 P, EU:C:2020:793, 35. és 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

52 Márpedig ezen érték megőrzéshez alapvető módon járul hozzá az EUSZ 19. cikk (3) bekezdésének b) pontjában és az EUMSZ 267. cikkben előírt előzetes döntéshozatali eljárás, amely az Unió bírósági rendszerének sarokkövét alkotja (lásd ebben az értelemben: 2014. december 18-i 2/13 [Az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása] vélemény, EU:C:2014:2454, 176. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

53 Meg kell állapítani tehát, hogy az EUSZ 2. és EUSZ 21. cikk fényében értelmezett EUSZ 19., EUSZ 24. és EUSZ 40. cikkre, valamint az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdésére tekintettel a Bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján hatáskörrel rendelkezik arra, hogy előzetes döntést hozzon valamely, KKBP-re vonatkozó rendelkezések alapján elfogadott jogi aktus általános hatályú intézkedésének értelmezése tárgyában abban az esetben, ha a Tanácsnak egy, az EUMSZ 215. cikk alapján elfogadott rendeletben végre kellett volna hajtania ezt az intézkedést, amely természetes vagy jogi személyel szemben hozott nemzeti szankciós intézkedések alapjául szolgál.

54 E megfontolások fényében kell értékelni, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik-e a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának értelmezésére.

55 Így meg kell vizsgálni, hogy a katonai felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenység folytatásának a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt tilalma az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdése értelmében vett szükséges intézkedések közé tartozik-e, amelyeket – amint az a jelen ítélet 46. pontjából kitűnik –, ha az ilyen határozat egy vagy több harmadik országgal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatok részben vagy egészben történő megszakítását vagy korlátozását írja elő, a Tanácsnak kell elfogadnia e határozat érvényesülésének biztosítása érdekében.

56 E tekintetben elegendő azt megjegyezni, hogy e tilalom a gazdasági szereplők azon képességének korlátozására irányul, hogy az EUM-Szerződés hatálya alá tartozó ügyleteket végezzenek, miáltal az ilyen határozatokat az Unió szintjén csak akkor lehet végrehajtani, ha azokat az EUMSZ 215. cikk alapján rendelet elfogadása követi, hogy annak egységes alkalmazása valamennyi tagállamban biztosítva legyen (lásd analógia útján: 2016. március 1-jei National Iranian Oil Company kontra Tanács ítélet, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 54. pont).

57 Ugyanis a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett fegyverek és katonai felszerelések, valamint a kapcsolódó szolgáltatások az EUM-Szerződés hatálya alá tartoznak. Közelebbről, amint azt a Bizottság a tárgyaláson megemlítette, e fegyverek, felszerelések és szolgáltatások kereskedelme az EUMSZ 114. és EUMSZ 207. cikk értelmében az Unió hatáskörébe tartozik. Az említett fegyverek és felszerelések, amelyek az Európai Uniónak a 2008/944 közös álláspont 12. cikkében említett közös katonai listáján szerepelnek, és amelyek vonatkoztatási pontként szolgálnak a tagállamoknak a katonai technológiákra és felszerelésekre vonatkozó nemzeti listái tekintetében, a közös vámtarifa hatálya alá tartoznak, amint azt az egyes fegyverekre és katonai felszerelésekre alkalmazandó behozatali vámok felfüggesztéséről szóló, 2003. január 21-i 150/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 25., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 25. kötet, 3. o.) is megerősíti.

58 Egyébiránt ezt a következtetést nem kérdőjelezheti meg az EUMSZ 346. cikk (1) bekezdésének b) pontjában a tagállamok számára biztosított azon lehetőség, amelynek értelmében bizonyos feltételek mellett a tagállamok megtehetik az alapvető biztonsági érdekeik védelme érdekében általuk szükségesnek tartott, fegyverek, lőszerek és hadianyagok előállításával vagy kereskedelmével kapcsolatos intézkedéseket. Amint azt a Bizottság a tárgyaláson előadta, ez a lehetőség nem korlátozza a Tanácsnak az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdéséből eredő azon, mérlegelést nem engedő hatáskörét, hogy meghozza a valamely harmadik országgal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatoknak az e tekintetben képviselendő uniós álláspont meghatározásáról szóló határozatban előírt, az Unión belüli megszakításához vagy korlátozásához szükséges intézkedéseket.

59 Végezetül meg kell jegyezni, hogy a 2023/1214 rendelet elfogadásával a Tanács végrehajtotta a katonai felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenység folytatásának a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt tilalmát, ami azt látszik megerősíteni, hogy az ilyen intézkedés az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdésén alapuló rendeletben elfogadandó intézkedések közé tartozik.

60 Ebből az következik, hogy a katonai felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenység folytatásának e tilalma az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdése értelmében az e határozat érvényesülésének uniós szintű biztosításához szükséges intézkedések közé tartozik, amelyeket a Tanácsnak a 833/2014 rendeletben kellett volna végrehajtania.

61 Ennélfogva a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések megválaszolására.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A harmadik kérdésről

62 Harmadik kérdésével, amelyet célszerű elsőként tárgyalni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját akként kell-e értelmezni, hogy a brókertevékenység folytatásának e rendelkezésben előírt tilalma alkalmazandó abban az esetben is, ha az érintett brókerügylet tárgyát képező katonai felszereléseket soha nem importálták valamely tagállam területére.

63 E rendelkezés értelmében „[t]ilos Oroszországban bármely természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv számára vagy oroszországi használatra, közvetve vagy közvetlenül, olyan brókertevékenységet folytatni, illetve olyan technikai segítséget vagy egyéb szolgáltatást nyújtani, amely katonai tevékenységekhez vagy fegyverek és bárminemű kapcsolódó hadianyag rendelkezésre bocsátásához, gyártásához, karbantartásához és használatához kapcsolódik, ideértve a fegyvereket és lőszereket, a katonai járműveket és felszereléseket, a katonai jellegű felszereléseket, valamint ezek pótalkatrészeit is”.

64 E rendelkezés szövegéből és különösen a „közvetve vagy közvetlenül” kifejezés használatából kitűnik, hogy az abban előírt tilalom széles körben alkalmazandó, különösen akkor, ha a katonai felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenységet oroszországi személy, szervezet vagy szerv részére folytatják, anélkül hogy e szöveg olyan feltételt írna elő, amely e felszereléseknek valamely tagállam területére történő importját követeli meg. Az említett szöveg szerint elegendő – a Neves állításával ellentétben –, ha e tevékenységet közvetlenül vagy közvetve egy oroszországi gazdasági szereplő részére végzik, függetlenül az említett berendezések végső rendeltetési helyétől.

65 Azon szabályozás szövegkörnyezete és célkitűzései, amelybe a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja illeszkedik, megerősítik ezt az értelmezést.

66 E tekintetben, noha e határozat nem tartalmaz a „brókertevékenység” fogalmát meghatározó rendelkezést, e fogalmat meghatározza az e határozatot uniós szinten végrehajtó 833/2014 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének d) pontjában, amelynek szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy a szóban forgó brókerügylet tárgyát képező áruknak valamely tagállam területére történő importjára vonatkozó semmilyen feltétel nincs előírva.

67 E rendelkezés szerint ugyanis a közvetítői szolgáltatások olyan ügyletek vagy pénzügyi szolgáltatások tárgyalását vagy intézését foglalják magukban, amelyek célja áruk vétele, eladása vagy szállítása „többek között egy harmadik országból egy más harmadik országba […], „ideértve [áruk vételének vagy eladásának] azt az eset[é]t, amikor ezek egy más harmadik országba történő transzfer céljából harmadik országokban találhatók”.

68 Ezenfelül a Bíróság kiemelte a 2014/512 és a 833/2014 rendelet által követett célkitűzések, vagyis Ukrajna területi integritásának, szuverenitásának és függetlenségének védelme, valamint az ezen országban fennálló válság békés rendezésének előmozdítása jelentőségét, amelyek a béke és a nemzetközi biztonság átfogóbb célkitűzésébe illeszkednek (lásd ebben az értelemben: 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 150. pont).

69 Márpedig e határozat 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának olyan értelmezése, amely szerint az e rendelkezésben kimondott tilalmat akkor is alkalmazni kell, ha az érintett brókertevékenységek olyan fegyverekre és katonai felszerelésekre vonatkoznak, amelyeket, függetlenül végső

rendeltetési helyüktől, nem importáltak valamely tagállam területére, lehetővé teszi e tilalom hatékony érvényesülésének biztosítását, és hozzájárul az említett határozat jelen ítélet előző pontjában felidézett céljainak megvalósításához. Az ilyen tilalom ugyanis könnyen megkerülhető lenne, ha annak elkerüléséhez elegendő lenne, hogy e fegyvereket és katonai felszereléseket az Unió területének érintése nélkül szállítják.

70 A jelen ítélet 64. pontjában szereplő értelmezés lehetővé teszi továbbá az uniós jog értelmezése koherenciájának biztosítását azáltal, hogy azonos jelentést tulajdonít a „brókertevékenység/közvetítői szolgáltatások” KKBP területére tartozó különböző jogi aktusokban szereplő fogalmának.

71 Következésképpen a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját akként kell értelmezni, hogy a brókertevékenység folytatásának e rendelkezésben előírt tilalma alkalmazandó abban az esetben is, ha az érintett brókerügylet tárgyát képező katonai felszereléseket soha nem importálták valamely tagállam területére.

Az első és a második kérdésről

72 Elöljáróban meg kell jegyezni egyrészt, hogy első és második kérdésével, amelyeket együtt célszerű tárgyalni, a kérdést előterjesztő bíróság utalt mind a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjára, mind e határozat 5. és 7. cikkére. Ugyanakkor az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy ezen 5. és 7. cikk az alapügy tényállása tekintetében nem bír relevanciával.

73 Az említett 5. cikk ugyanis mindössze azt mondja ki, hogy az Unió arra ösztönzi a harmadik országokat, hogy fogadjanak el az e rendelkezésben előírtakhoz hasonló korlátozó intézkedéseket. Az említett 7. cikk pedig az olyan szerződésekkel vagy ügyletekkel kapcsolatos esetleges követelésekre vonatkozik, amelyek teljesítését a 2014/512 határozat alapján előírt intézkedések befolyásolják, és amelyeket az ugyanezen 7. cikk (1) bekezdésének a)–c) pontjában felsorolt személyek kívánják érvényesíteni. Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott információk szerint az alapjogvita tárgyát nem ilyen követelés képezi, és a Neves nem tartozik e kategóriák egyikébe sem.

74 Másrészt az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy e bíróság arra is választ vár, hogy a Nevesre kiszabotthoz hasonló elkobzási intézkedés összeegyeztethető-e az első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkében biztosított és az uniós jogrendben az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 17. cikkében rögzített, tulajdonhoz való joggal.

75 Következésképpen meg kell állapítani, hogy első és második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját, a Charta 17. cikkében rögzített tulajdonhoz való jog, valamint a jogbiztonság és a büntetések törvényessége elvének fényében akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az e 2. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett brókerügylet végzésére vonatkozó tilalom és az ezen ügyletről való értesítésre vonatkozó kötelezettség megszegésének az illetékes nemzeti hatóságok által történt megállapítását követően, az ezen ügyletből eredő teljes bevétel elkobzására automatikusan irányuló nemzeti intézkedés.

76 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy az e szabályozásban bevezetett rendszerben előírt feltételek teljesítésének elmulasztása esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó uniós jogszabályok összehangolásának hiányában a tagállamoknak – még ha ők választhatják is meg a

szankciókat – ügyelniük kell arra, hogy az uniós jog megsértését olyan anyagi jogi és eljárási jogi előírások alapján szankcionálják, amelyek hasonlóak a nemzeti jog hasonló jellegű és hasonló jelentőségű megsértésére alkalmazandó előírásokhoz, és hogy a szankciók mindenképpen hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek (lásd ebben az értelemben: 2015. július 16-i Chmielewski ítélet, C-255/14, EU:C:2015:475, 21. pont; 2018. május 2-i Scialdone ítélet, C-574/15, EU:C:2018:295, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

77 Közelebbről a nemzeti jogszabályok által előírt szankciós intézkedések nem léphetik túl azt a mértéket, amely szükséges az e jogszabály által jogszerűen elérni kívánt cél megvalósításához, és nem lehetnek aránytalanok e célokhoz képest, továbbá a szankciók szigorúságának összhangban kell állnia az általuk büntetett jogsértés súlyával, különösen a tényleges visszatartó erő biztosítása révén (lásd ebben az értelemben: 2022. február 24-i Agenzia delle dogane e dei monopoli és Ministero dell'Economia e delle Finanze ítélet (C-452/20, EU:C:2022:111, 37–39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

78 Másodszor, a Charta 17. cikkében rögzített, tulajdonhoz való joggal kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy e cikk (1) bekezdése értelmében „[m]indenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja. Tulajdonától senkit sem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel, valamint az ezáltal elszenvedett veszteségekért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik. A tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben, törvénnyel lehet szabályozni".

79 Amint azt a Bíróság már kimondta, a Charta 17. cikke olyan jogszabálynak minősül, amelynek célja, hogy a magánszemélyek számára jogokat keletkeztessen (2019. május 21-i Bizottság kontra Magyarország [Mezőgazdasági földterületeken létesített haszonélvezeti jog] ítélet, C-235/17, EU:C:2019:432, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

80 A Charta 52. cikke (3) bekezdésének megfelelően, amennyiben az olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezményben (kihirdette: az 1993. évi XXXI. Törvény) biztosított jogoknak, akkor e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek ezen egyezményben szerepelnek. Ez a rendelkezés ugyanakkor nem akadályozza meg azt, hogy az Unió joga kiterjedtebb védelmet nyújtson. Ebből következik, hogy a Charta 17. cikkének értelmezéséhez az Emberi Jogok Európai Bíróságának az első kiegészítő jegyzőkönyv tulajdon védelmével kapcsolatos 1. cikkére vonatkozó ítélkezési gyakorlatát a védelem minimális szintjeként kell figyelembe venni (lásd ebben az értelemben: 2019. május 21-i Bizottság kontra Magyarország [Mezőgazdasági földterületeken létesített haszonélvezeti jog] ítélet, C-235/17, EU:C:2019:432, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

81 Amint azt az Emberi Jogok Európai Bírósága az első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével kapcsolatban állandó jelleggel kimondta, pontosítani kell, hogy a Charta 17. cikkének (1) bekezdése három különálló szabályt tartalmaz. Az első, amely e rendelkezés első mondatában jut kifejezésre, általános jellegű, és a tulajdon tiszteletben tartásának elvét konkretizálja. Az említett rendelkezés második mondatában szereplő második szabály a tulajdontól való megfosztásra vonatkozik, és azt bizonyos feltételekhez köti. Az ugyanezen rendelkezés harmadik mondatában szereplő harmadik szabály elismeri a tagállamok hatáskörét többek között arra, hogy a szükséges mértékben a tulajdonnak a köz érdekében történő használatát szabályozhassák. Ugyanakkor nem olyan szabályokról van szó, amelyek között nem áll fenn kapcsolat. A második

és harmadik szabály a tulajdonjog megsértésének konkrét példáira vonatkozik, és azokat az első szabályban foglalt elv fényében kell értelmezni (2022. május 5-i BPC Lux 2 és társai ítélet, C-83/20, EU:C:2022:346, 38. pont).

82 E tekintetben az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a jogsértésből vagy jogellenes tevékenységből származó jövedelemre, illetve jogsértés elkövetéséhez használt, nem valamely jóhiszemű harmadik félhez tartozó eszközre vonatkozó elkobzási intézkedések általános jelleggel a tulajdon használatára vonatkozó szabályozás hatálya alá tartoznak, még akkor is, ha éppen jellegüknél fogva megfosztanak valamely személyt a tulajdonától (lásd különösen: EJEB, 1986. október 24., Agosi kontra Egyesült Királyság, CE:ECHR:1986:1024JUD000911880, 51. §; EJEB, 2015. május 12., Gogitidze és társai kontra Grúzia, CE:ECHR:2015:0512JUD003686205, 94. §; EJEB 2020. október 15., Karapetyan kontra Grúzia, CE:ECHR:2020:1015JUD006123312, 32. §).

83 A jelen ügyben a Nevesszel szemben kiszabott elkobzási intézkedés olyan pénzösszegre vonatkozott, amelyet a 2019. január 4-i szerződés teljesítéseként katonai felszereléseknek minősülő rádióállomások szállításáért fizettek ki a számára. Ezen intézkedés célja a katonai felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenységek folytatására vonatkozó, azon tilalom betartartása, amelyet a 2014/512 határozat általános hatályú korlátozó intézkedésként írt elő az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedésekre válaszul. Így az említett intézkedés fegyverek és hadianyag Oroszországnak történő vásárlásának és eladásának az e határozatban szintén előírt tilalmához, valamint általánosabban a fegyverkereskedelemre vonatkozó szabályozáshoz kapcsolódik.

84 E körülmények között az ilyen elkobzási intézkedés a tulajdonhoz való jog gyakorlásának a tulajdon használata Charta 17. cikke (1) bekezdésének harmadik mondata szerinti szabályozása körébe tartozó korlátozását képezi.

85 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 17. cikkében biztosított tulajdonhoz való jog nem abszolút jog, és annak gyakorlását az Unió által kitűzött általános érdekű célok korlátozhatják (2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 69. pont).

86 Mindazonáltal, a Charta 52. cikkének (1) bekezdésével összhangban, a Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható, továbbá az arányosság elvére figyelemmel korlátozásuknak elengedhetetlennek kell lennie és ténylegesen az Európai Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét kell szolgálnia.

87 Márpedig, először is a Nevesszel szemben elrendelthez hasonló elkobzási intézkedést a Charta 52. cikkének (1) bekezdése értelmében vett törvény írja elő. Ez az intézkedés ugyanis a 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendeleten, valamint a 2008/944 közös álláspont 12. cikkében említett, Romániát illetően a 156/2018. sz. és a 901/2019. sz. rendelettel meghatározott, a katonai technológiákra és felszerelésekre vonatkozó nemzeti listán alapul.

88 Másodszor, mivel – amint az a jelen ítélet 82. pontjában említett ítélkezési gyakorlatból következik – ez az intézkedés a tulajdon használatára vonatkozó, a Charta 17. cikke (1) bekezdésének harmadik mondata szerinti szabályozás körébe tartozik, és nem jár az e 17. cikk

(1) bekezdésének második mondata szerinti tulajdontól való megfosztással, tiszteletben tartja a tulajdonhoz való jog lényegét (lásd ebben az értelemben: 2022. május 5-i BPC Lux 2 és társai ítélet, C-83/20, EU:C:2022:346, 53. pont).

89 Harmadszor, az említett intézkedés a 2014/512 határozat által követett célkitűzések megvalósítására irányul, amelyek jelentőségét a Bíróság hangsúlyozta, amint arra a jelen ítélet 68. pontja emlékeztetett, és amely ekként megfelel az Unió által elismert, a Charta 52. cikkének (1) bekezdése értelmében vett általános érdekű célkitűzéseknek.

90 Negyedszer, ami az arányosság elvének tiszteletben tartását illeti, mindenekelőtt úgy tűnik, hogy a tulajdonhoz való jog gyakorlásának ugyanezen intézkedésből eredő korlátozása alkalmas e célok elérésére.

91 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik ugyanis, hogy az alapügy tárgyát képező, pénzbírságot kiegészítő elkobzási intézkedésre azt követően került sor, hogy az illetékes román hatóságok megállapították az, egy nemzetközi szankció tárgyát képező eszközt érintő ügylet végzésére vonatkozó, konkrétan a 2014/512 határozatból eredő tilalom megsértését, valamint azon kötelezettség megsértését, amely szerint e hatóságokat haladéktalanul tájékoztatni kell ezen ügyletről. Ezen elkobzási intézkedés elrendelése visszatarthatja az érintett gazdasági szereplőket attól, hogy ilyen ügyleteket végezzenek, és arra ösztönözheti őket, hogy tartsák tiszteletben mind e tilalmat, mind pedig e tájékoztatási kötelezettséget, amely megkönnyíti a tagállamok illetékes hatóságai számára az érintett termékekre, a jelen esetben a katonai felszerelésekre vonatkozó ügyletek ellenőrzését.

92 Ezt követően, az ilyen elkobzási intézkedés szükségességét illetően meg kell állapítani, hogy az alapügy tárgyát képező nemzeti szabályozás által fő szankcióként előírt bírság maximális összege 30 000 RON (hozzávetőleg 6066 euró). Figyelembe véve e bírság alacsony felső határát a katonai felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenységből esetlegesen várható gazdasági előnyhöz képest, önmagában e bírság kiszabása nem lehet elegendő ahhoz, hogy visszatartsa a gazdasági szereplőket attól, hogy megsértsék az e felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenység folytatásának tilalmát, valamint az illetékes nemzeti hatóságok ezen ügyletről való tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget. Ezt jól mutatják az alapügy körülményei, mivel a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk szerint az alapügy tárgyát képező brókerügylet ellenértéke közel hárommillió eurót tett ki.

93 E körülmények között a tiltott brókerügyletből származó bevétel teljes ellenértékének elkobzása szükségesnek tűnik ahhoz, hogy ténylegesen és hatékonyan visszatartsa a gazdasági szereplőket a katonai felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenység folytatására vonatkozó tilalom megsértésétől.

94 Az, hogy a vagyonelkobzási intézkedésre automatikusan, az illetékes közigazgatási hatóság által felvett megállapítási jegyzőkönyv útján kerül sor, ugyancsak szükséges ahhoz, hogy biztosítsa mind a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti brókertevékenység folytatására vonatkozó tilalom, mind pedig az e cselekményről való értesítésre vonatkozó kötelezettség megsértése miatt kiszabott szankció teljes érvényesülését, a hatékony jogorvoslathoz való jogra is figyelemmel, az e jegyzőkönyv szabályszerűségének ellenőrzése és adott esetben az elkobzott összegek visszatérítésének elérése érdekében, különösen, ha végül bebizonyosodik, hogy az érintett ügylet nem esik e tilalom hatálya alá.

95 Az ilyen keresetet illetően meg kell állapítani, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának az első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkére vonatkozó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy abban az esetben, ha az elkobzást elrendelő szankciót a büntetőjogi felelősséget megállapító ítélettől függetlenül szabják ki, fontos, hogy az eljárás egészében lehetőséget adjon az érintettnek arra, hogy mind az e szankciót kiszabó nemzeti hatóságok, mind pedig az e hatóságok határozataival szemben benyújtott keresetet elbíráló bíróságok előtt védekezzen annak érdekében, hogy e hatóságok elvégezhessék a különböző fennálló érdekek átfogó vizsgálatát (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2020. október 15., Karapetyan kontra Grúzia ítélet (CE:ECHR:2020:1015JUD006123312, 35. §).

96 E tekintetben megfelelő lehetőséget kell biztosítani az érintett személy számára arra, hogy ügyével az illetékes hatóságokhoz fordulhasson, lehetővé téve a szóban forgó intézkedések hatékony vitatását (lásd ebben az értelemben: 2008. szeptember 3-i Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-402/05 P és C-415/05 P, EU:C:2008:461, 368. pont).

97 Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróságnak kell meggyőződnie arról, hogy a Neves számára az alapeljárás keretében megfelelő eljárási garanciákat biztosítottak, különösen a neki felrótt szabálysértés megtörténtének megállapítását illetően. Közelebbről, amennyiben e társaság vitatja, hogy az alapügyben szereplő rádióállomások katonai felszerelés jellegűek, e bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy e rádióállomások szerepelnek az Európai Uniónak a 2008/944 közös álláspont 12. cikkében említett közös katonai listáján, amely e felszereléseknek a 156/2018. sz. és 901/2019. sz. rendeletben megállapított nemzeti listája számára vonatkoztatási pontként szolgált.

98 E feltételek tiszteletben tartása mellett, amelynek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, úgy tűnik, hogy az olyan elkobzási intézkedés, mint amely az alapügy tárgyát képezi, nem lépi túl az elérni kívánt jogszerű célok megvalósításához szükséges mértéket.

99 Végül, ami az ilyen intézkedés szigorú értelemben vett arányos jellegét, és különösen szigorúságának az általa szankcionálni kívánt jogsértés súlyához viszonyított megfelelőségét illeti, meg kell jegyezni, hogy jóllehet az említett intézkedés a tiltott brókerügyletből származó összes bevételt érinti, és arra automatikusan kerül sor, az ugyanezen intézkedést kísérő bírság összege ugyanakkor változtatható. Ezenkívül e szankciók – amint az a 202/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet 24. cikkének (1) bekezdéséből és 26. cikke (1) bekezdésének b) pontjából következik – csak azokra a személyekre alkalmazandók, akik tudomást szereztek arról, hogy helyzetük valamely nemzetközi szankcióval érintett eszközre vonatkozóan az illetékes nemzeti hatóságok tájékoztatását vagy bejelentést követel meg. Ilyen helyzetben e személyek haladéktalanul és e hatóságok előzetes értesítése nélkül kötelesek tartózkodni ezen eszközre vonatkozóan az e végzésben előírtakon kívül bármilyen más ügylet végzésétől. Ez csak azokra a személyekre vonatkozik, akik a tények ismeretében tartózkodtak e bejelentést megtenni, vagy akik mégis végeztek ilyen ügyletet.

100 E tényezőkből kitűnik, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló nemzeti szabályozás által előírt szankciók szigorúsága megfelel az általuk büntetendő jogsértés súlyának, tekintettel az elérni kívánt jogszerű célok jelentőségére.

101 Ennélfogva úgy tűnik, hogy a tulajdonhoz való jog gyakorlásának egy ilyen elkobzási intézkedésből eredő korlátozása tiszteletben tartja az arányosság elvét, következésképpen igazolható a Charta 52. cikkének (1) bekezdésében előírt feltételekre tekintettel, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

102 Harmadszor, ami az uniós jog általános elvei közé tartozó jogbiztonság általános elvét illeti, ez az elv megköveteli, hogy a jogszabályok egyértelműek, pontosak és hatásaikat illetően előre láthatók legyenek. Jóllehet ezen elvvel ellentétes valamely új jogszabály visszaható hatállyal, vagyis egy olyan helyzetre történő alkalmazása, amely e jogszabály hatálybalépése előtt jött létre, ugyanezen elv megköveteli, hogy minden ténybeli helyzetet szokásosan és, kifejezett ellentétes rendelkezés hiányában, a megvalósulásakor hatályos jogszabályok fényében vizsgáljanak meg (lásd ebben az értelemben: 2022. január 25-i VYSOČINA WIND ítélet, C-181/20, EU:C:2022:51, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

103 A bűncselekmények és büntetések törvényességének a Charta 49. cikkének (1) bekezdésében rögzített elve, amely a jogbiztonság általános elvének különös kifejeződése, többek között azt foglalja magában, hogy a jogszabály világosan határozza meg a jogsértéseket és a hozzájuk kapcsolódó büntetéseket, biztosítva az előreláthatóságot a bűncselekményi tényállás és a büntetés meghatározása terén (lásd ebben az értelemben: 2022. március 8-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld [Közvetlen hatály] ítélet, C-205/20, EU:C:2022:168, 47. pont; 2023. július 24-i Lin ítélet, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, 104. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

104 Ezen elveket illetően a kérdést előterjesztő bíróság mindössze annyit jelzett, hogy a Neves állítása szerint a 901/2019. sz. rendelet, amely Romániát illetően megállapította a 2008/944 közös álláspont 12. cikkében említett, katonai technológiákra és felszerelésekre vonatkozó nemzeti listát, nem volt hatályban az alapügy tényállásának megvalósulása időpontjában, így az nem volt alkalmazandó az alapügyben szereplő rádióállomásokra, amelyek tehát nem tekinthetők az e lista ML 11 kategóriájába tartozó katonai felszereléseknek.

105 E tekintetben ki kell emelni, hogy ebben az időpontban a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja, amely megtiltotta az e felszerelésekkel kapcsolatos brókertevékenység folytatását, valamint az Európai Unió jelen ítélet 14. pontjában említett közös katonai listája egyaránt hatályban volt. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban foglalt információk alapján úgy tűnik, hogy a 2018. március 5. és 2019. július 4. között hatályos 156/2018. sz. rendeletet hatályon kívül helyező és felváltó 901/2019. sz. rendelet ML 11 kategóriája azonos volt az előbbi rendelet ML 11 kategóriájával, miáltal – amint azt a Bizottság megjegyezte – nem tűnik úgy, hogy a jelen ítélet 102. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében új jogszabály visszaható hatállyal történő alkalmazásáról lenne szó.

106 A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy az alapeljárás tényállása megvalósulásának időpontjában alkalmazandó román jogi szabályoknak megfelelően, amelyek meghatározása és értékelése kizárólag e bíróság hatáskörébe tartozik, megvizsgálja, hogy e jognak az e listát átvevő rendelkezései ebben az időpontban hatályban voltak-e, valamint hogy az egyértelműségnek és az előreláthatóságnak a jelen ítélet 102. és 103. pontjában felidézett követelményét tiszteletben tartották-e.

107 A fentiekre tekintettel az első és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját, a Charta 17. cikkében rögzített tulajdonhoz való jog, valamint a jogbiztonság és a büntetések törvényessége elvének fényében akként kell

értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az e 2. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett brókerügylet végzésére vonatkozó tilalom és az ezen ügyletről való értesítésre vonatkozó kötelezettség megszegésének az illetékes nemzeti hatóságok által történt megállapítását követően, az ezen ügyletből eredő teljes bevétel elkobzására automatikusan irányuló nemzeti intézkedés.

A költségekről

108 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A 2014. szeptember 8-i 2014/659/KKBP tanácsi határozattal módosított, az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. július 31-i 2014/512/KKBP tanácsi határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

a brókertevékenység folytatásának e rendelkezésben előírt tilalma alkalmazandó abban az esetben is, ha az érintett brókerügylet tárgyát képező katonai felszereléseket soha nem importálták valamely tagállam területére.

2) A 2014/659 határozattal módosított 2014/512 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének, valamint a jogbiztonság és a büntetések törvényessége elvének fényében

a következőképpen kell értelmezni:

azzal nem ellentétes az e 2. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett brókerügylet végzésére vonatkozó tilalom és az ezen ügyletről való értesítésre vonatkozó kötelezettség megszegésének az illetékes nemzeti hatóságok által történt megállapítását követően, az ezen ügyletből eredő teljes bevétel elkobzására automatikusan irányuló nemzeti intézkedés.

Aláírások